

Nr 833

Av herr Sjönell m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 94, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1960 (nr 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, m. m.

(Lika lydande med motion nr 709 i Första kammaren)

I proposition nr 94 föreslås ett s. k. mellanöl som i fråga om högsta alkoholhalt skall ligga mellan det nuvarande ölet och starkölet. Det blir alltså en maltdryck av den typ som är gängse i andra länder. Enligt förslaget skall den nya drycken få saluföras i Sverige från och med den 1 oktober 1965.

Införandet av ett mellanöl i vårt land aktualiserar i ökad grad frågan om råvaruprisutjämning för maltdrycker. Till följd av jordbruksregleringen arbetar bryggerierna i likhet med andra svenska livsmedelsföretag med högre råvarupriser än dem som gäller på världsmarknaden. Detta problem för svensk livsmedelsindustri uppmärksammades när vårt land år 1960 anstöt sig till EFTA-konventionen. Riksdagen beslöt då för vissa produkter införa ett system för utjämning av råvarukostnaderna. Bland de varor som emellertid icke kom att omfattas av prisutjämningsförfarandet var malt- och läskedrycker. Som skäl härför anfördes bl. a. att konkurrensen inom landet på detta område icke var av den styrka att ett utjämningsförfarande då ansågs nödvändigt.

Import av maltdrycker, som frågan nu gäller, har under senare år vuxit. Särskilt gäller detta starkölet. Importen i hektoliter är följande:

1960	1961	1962	1963	1964
26 574	34 044	38 563	58 077	58 668

Den begränsade ökningen 1964 förklaras av spritstrejken, som året innan medförde en stark stegring av starkölskonsumtionen. Den redovisade femårsperioden visar en ökning av starkölsimporten med inte mindre än 120,8 %. Importandelen av den totala svenska starkölskonsumtionen har för varje år ökat och utgjorde 1964 ca 30 %.

När mellanölet kommer väntas importen av denna produkt bli betydande, sannolikt av samma procentuella storleksordning som för starkölet. Man torde alltså böra räkna med en import av utländskt mellanöl uppgående till 30 % eller mer av den totala mellanölskonsumtionen.

I detta läge framstår det som ett svenskt intresse att en råvaruprisutjäm-

ning för maltdrycker genomföres, så att den inhemska industrien icke behöves belastas av de högre hemmamarknadspriser som följer av jordbruksregleringen. Frågan har för kort tid sedan behandlats i statens jordbruksnämnd, som i skrivelse den 10 mars 1965 till chefen för kungl. jordbruksdepartementet enhälligt föreslår införande av råvaruprisutjämning.

Vid nuvarande införselavgift på korn och malt utgör kostnadsfördyringen för ett mellanöl drygt 3,5 öre och för starköl nära 4,5 öre per liter dryck.

Den tekniska utformningen av ett utjämningsförfarande för maltdrycker bör bli densamma som nu tillämpas för choklad- och konfektyrvaror. Utjämningsbidraget bör sålunda finansieras genom uttagande av en utjämningskatt enligt förordningen den 3 juni 1960. Eftersom utjämningskatten på de berörda maltdryckerna helt skall täcka det utbetalade bidraget, medför detta system icke någon ekonomisk belastning av jordbrukets eller statens finanser. Tvärtom kommer statskassan att tillföras en skatteintäkt för de importerade produkterna, vilka belägges med utjämningskatt, ehuru något regleringsbidrag för dem icke utgår. För industriens del blir den slutliga effekten av utjämningsförfarandet att berörda importerade produkter lyftes upp till den svenska kostnadsnivån och således likställas i kostnadshänseende med motsvarande inhemska varor. En råvaruprisutjämning skulle alltså icke innebära någon favorisering av den inhemska industrien utan enbart skapa lika villkor i konkurrensen mellan svenska och utländska företag.

Även för jordbrukets del är det av intresse att svensk industri icke hämmas av ofördelaktiga konkurrensvillkor. Bryggerierna är stora avnämare av jordbruksråvaran korn och förbrukar årligen ca 45 000 ton svenskt maltkorn. Bortser man från fodersäden är de att räkna till de största kornförbrukarna i landet. Ett avbräck i den svenska maltdryckstillverkningen skulle givetvis komma att avspegla sig i en motsvarande minskning av den svenska malkornförbrukningen.

Under hänvisning till vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära förslag om införande av råvaruprisutjämning för maltdrycker, om möjligt i sådan tid att förfarandet kan införas redan den 1 oktober 1965, då mellanölet enligt propositionen skall utföras i marknaden. Skulle detta icke medhinnas bör i skrivelsen hemställas att ett sådant förslag framlägges till höstriktsdagen i år för ett genomförande av råvaruprisutjämningsen snarast möjligt, i varje fall till den 1 januari 1966, då en ny tullavtrappning sker inom EFTA-området.

Stockholm den 7 april 1965

Bengt Sjönell

Lars Eliasson

Eric Nilsson

i Sundborn

i Svalöv

Sigrid Ekendahl

Sven Wedén